

Det biltänksamma samhället

- ett demonstrationsprojekt för hållbara resor, delade bilar och fler elbilar och ökad takt i klimatomställningen

Information om ansökan om Vinnova-finansierat demonstrationsprojekt för hållbara resor

Målet med projektet är att skapa förutsättningar för hållbara resor och bygger på fyra delar; 1) frivilliga beteendeförändringsaktiviteter som leder till förebilder och spridningseffekt samt information/marknadsföring, 2) ökad andel aktiva resor och kollektivtrafik, fler elbilar samt ökad nyttjandegrad av bilar (bildelning), 3) utvecklad samverkansarena mellan företag, organisationer och myndigheter för attraktiva hållbara resor, och 4) förbättraförslag till affärsmodeller. Efter projekttiden bör det finnas en stabil samverkan för fortsatta aktiviteter för attraktiva hållbara resor.

Projektet syftar till att ändra personers resebeteenden till mer hållbara resor, öka kunskapen om bildelningstjänster (inklusive bilpooler), öka samverkan mellan mobilitetsaktörer samt öka elbilsförsäljningen i Berg, Härjedalen, Åre och Östersund. Ett annat syfte är att växla upp befintliga medel för att snabba på utvecklingen av hållbara resor.

Östersunds kommun kommer att vara projektägare. Övriga parter är i dagsläget Mittuniversitetet, RISE (Sveriges forskningsinstitut och innovationspartner), Bilbolaget Nord, Jämtkraft, Länstrafiken i Region Jämtland Härjedalen samt MoveAbout (bilpoolsföretag). Projektet sammanfaller bra i tid med det nya linjenätet för stadsbusstrafiken och nya elbussar i Åre och Östersund som kommer igång sommaren 2024, då kampanjer för ökat resande med kollektivtrafiken anordnas av Länstrafiken. Omsättningen i projektet är idagsläget ca 25 miljoner kr.

Utlysningen är en del inom Vinnovas program FFI Fordonsstrategisk forskning och innovation, delprogrammet Accelerera, utlysningen heter *Accelerera omställningen till hållbara vägtransporter*.

[FFI Accelerera omställningen till hållbara vägtransporter - våren 2024 | Vinnova](#)

Den finansieras till ca 50% av fordonsindustrin. Sista ansökningsdag är 19 mars. Projektet ska starta sommaren 2024 och pågår i tre år, till sommaren 2027.

Bakgrund

Det strategiska arbetet med hållbara resor kan stärkas när flera aktörer arbetar nära med gemensamt mål och uppdrag. Förväntat projektresultat är ett markant ökat utbud av olika bildelningstjänster, inklusive bilpoolsbilar, en markant ökning av användare av bildelningstjänster (tack vare coachning, information, prova på-aktiviteter med mera), en ökad elbilsförsäljning, markant ökning av privata bildelningsaktiviteter samt ökat resande med kollektivtrafik och aktiva resor. Ett annat resultat är att introduktion till interna bilpoolen, en beteendeförändringsaktivitet, kan leda till både ökat användande av bilpool, men också mer varsam hantering av bilarna. Om färre skador uppstår minskar kostnaderna för kommunen.

Bildelningstjänster är ett samlingsbegrepp för både privat biluthyrning, kommersiell biluthyrning, privat gemensamt biläggande, låna ut bilen till grannen, bilpool, leasing på deltid och andra sätt. För bilproducenter är det intressant att se hur olika affärsmodeller utvecklas för att kunna vara framgångsrika aktörer även i framtiden. För privatpersoner finns flera vinster med bildelning. Det går att tjäna pengar på att hyra ut sin bil privat. Kostnaden för att använda bil minskar om den endast hyrs vid de tillfällen den verkligen behövs eller om flera familjer delar på samma bil. Idag finns det många hushåll vars ekonomi är tyngd av höjda räntor och en hög inflation, där delade bilkostnader skulle kunna underlätta. Att fler använder nya bilar som är tryggare och säkrare minskar förekomsten av allvarliga olyckor. De fossilbränsle drivna bilarna behöver ersättas, och en ökad elbilsförsäljning är en del av en attraktiv hållbar mobilitet.

Bland medborgarna kan det vara intressant med bildelningstjänster och förändrade resvanor, till exempel för hushåll som äger två bilar, ungdomar som ännu inte äger bil samt för fossilbilsägare att byta till elbil.

Beteendeförändring tillsammans med förbättrade möjligheter är nyckeln till att kunna göra snabba resvaneförändringar som möjliggör en klimatomställning. Genom att coacha människor i grupp skapas möjligheter att ändra beteende hos många personer samtidigt, vilka blir förebilder. Dessa kan nå flera människor vilket bidrar till en spridningseffekt.

Exempel på aktiviteter som ingår i projektansökan:

- Frivillig beteendeförändring - coaching, introduktion till kommunens interna bilpool, uppmuntran till hållbara resor till arbetet och kommunikation/information
- Bilpool - ökad användning och fler bilar
- Bildelningstjänster - informera och öka både utbud och användning
- Öka elbilsförsäljning genom information
- Skolaktiviteter för att främja aktiva resor bland elever
- Mittuniversitetet - Aktionsforskning inom utvecklad beteendeförändring och hållbart ledarskap
- RISE - följeforskning för att utveckla samverkansarena och affärsmodeller

Viktigt!

Sista ansökningsdag till Vinnova är den 19 mars.

För mer information, kontakta

Mona Modin mona.l.modin@ostersund.se

Anna Rydberg anna.Rydberg@ostersund.se

Hanna Lundqvist hanna.l.Lundqvist@ostersund.se